

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 23Tos/127/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3120010582
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 10. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ondrej Samaš
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2020:3120010582.1

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ondreja Samaša a sudcov JUDr. Beáty Javorkovej a JUDr. Mariána Dunčka na neverejnom zasadnutí konanom dňa 06. októbra 2020 prejednal sťažnosť odsúdeného

T. Y.,

nar. XX.XX.XXXX v R., trvale bytom S. P., H. č. XXX/XX, t. č. vo výkone trestu v Ústave na výkon trestu odňatia slobody Dubnica nad Váhom,

ktorú podal proti uzneseniu Okresného súdu Trenčín sp. zn. 6Pp/106/2020 zo dňa 22.07.2020 a takto

r o z h o d o l :

Podľa § 193 ods. 1 písm. c) Tr. por. sa sťažnosť odsúdeného zamietá, pretože nie je dôvodná.

o d ô v o d n e n i e :

Rozsudkom Okresného súdu Zvolen sp. zn. 3T/176/2012 zo dňa 25.03.2013 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 4To/71/2013 zo dňa 06.11.2013 bol T. Y. odsúdený pre prečin ohrozovania mravnej výchovy mládeže podľa § 211 ods. 1 písm. b) Tr. zák. k trestu odňatia slobody vo výmere 24 mesiacov, výkon ktorého trestu mu bol podmiennečne odložený na skúšobnú dobu v trvaní 24 mesiacov.

Uznesením Okresného súdu Zvolen sp. zn. 3T/176/2012 zo dňa 07.09.2016 v spojení s uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 5Tos/1/2017 zo dňa 24.01.2017 bolo rozhodnuté tak, že sa odsúdený v skúšobnej dobe podmiennečného odsúdenia neosvedčil, a preto trest odňatia slobody vo výmere 24 mesiacov vykoná, pričom bol zaradený do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Rozsudkom Okresného súdu Zvolen sp. zn. 3T/101/2018 zo dňa 22.05.2019 bol T. Y. odsúdený pre prečin krádeže podľa § 212 ods. 2 písm. e) Tr. zák. k trestu odňatia slobody vo výmere 6 mesiacov so zaradením do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

Uznesením Okresného súdu Trenčín sp. zn. 6Nt/187/2019 zo dňa 26.09.2019 bol odsúdenému určený spoločný spôsob týchto postupne uložených trestov odňatia slobody do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Uznesením súdu prvého stupňa bol podľa § 415 ods. 1 Tr. por. s použitím § 66 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. zamietnutý návrh odsúdeného o podmiennečné prepustenie z výkonu vyššie uvedených trestov odňatia slobody.

Proti tomuto uzneseniu podal v zákonnej lehote odsúdený sťažnosť, ktorú zahlásil do zápisnice o verejnom zasadnutí ihneď po vyhlásení uznesenia.

Krajský súd v Trenčíne, ako súd nadriadený súdu prvého stupňa, primárne zistiac, že podaná sťažnosť je prípustná, bola podaná oprávnenou osobou a v zákonom stanovenej lehote na neverejnom zasadnutí podľa § 192 ods. 1 Tr. por. preskúmal správnosť výroku napadnutého uznesenia, proti ktorému sťažovateľ podal sťažnosť, ako aj konanie, ktoré tomuto výroku predchádzalo, a dospel k záveru, že sťažnosť odsúdeného nie je dôvodná.

Krajský súd v prvom rade konštatuje, že súd prvého stupňa správne procesne postupoval, keď o návrhu odsúdeného o podmienéčné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody rozhodoval na verejnom zasadnutí. Odsúdený tu mal možnosť vyjadriť sa k priebehu svojho výkonu trestu odňatia slobody, ako aj k dôvodom, pre ktoré navrhoval svoje podmienéčné prepustenie.

Z odôvodnenia rozhodnutia súdu prvého stupňa ďalej vyplýva, že tento sa dôsledne zaoberal zákonnými podmienkami pre podmienéčné prepustenie podľa § 66 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. Možno prisvedčiť jeho názoru, že odsúdený spĺňa len formálnu podmienku z pohľadu výkonu potrebnej (1/2) výmery každého z vyššie uvedených trestov odňatia slobody (§ 66 ods. 3 Tr. zák.), pričom naopak u neho nie sú splnené obidve materiálne podmienky, teda prvá materiálna podmienka v podobe polepšenia sa a druhá materiálna podmienka, ktorou je očakávanie vedenia riadneho života.

Krajský súd považuje v prvom rade za potrebné zdôrazniť, že o výmere trestu, teda aj o dĺžke pôsobenia výchovného účinku tohto trestu na odsúdeného, rozhoduje súd, ktorý vydal právoplatný odsudzujúci rozsudok. Na druhej strane ale zákonodarca ustanovil možnosť predčasného podmienéčného prepustenia odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody. Z právnej úpravy tohto inštitútu nepochybne vyplýva, že zákonodarca prezumuje možnosť nápravy páchatelov trestných činov v rámci výkonu trestu odňatia slobody do takej miery, že i kratším výkonom tohto trestu, než ho uložil súd v odsudzujúcom rozsudku, je možné pri správnom výchovnom pôsobení a pri navádzujúcom plnení povinností odsúdeného a jeho správaním preukazujúcim polepšenie dosiahnuť výchovný účel trestu, teda nápravu páchatel'a trestného činu, aby sa do budúcnosti už nedopúšťal trestnej činnosti aj pri jeho pobyte na slobode. Zákonodarca neurčil povinnosť súdu podmienéčne prepustiť každého odsúdeného („Súd môže odsúdeného podmienéčne prepustiť...“ - § 66 ods. 1 Tr. zák.), ale ponecháva na úvahu súdu na základe dôkazov posúdiť, či výchovný účel trestu odňatia slobody aj kratšieho trvania zapôsobil na toho ktorého odsúdeného v takom rozsahu, že z hľadiska zabezpečenia ochrany spoločnosti nie je potrebné, aby vykonal celý uložený trest odňatia slobody.

K otázke posudzovania preukázania polepšenia krajský súd považuje za potrebné poukázať na to, že polepšenie je vývojový proces vnútornej premeny páchatel'ovej osobnosti, ktorý sa, pravda, navonok prejavuje iba v jeho správaní. Pri rozhodovaní o podmienéčnom prepustení treba práve rozlišovať, kedy je správanie a plnenie povinností vo výkone trestu iba prejavom vonkajšej adaptácie odsúdeného v prostredí ústavu a kedy ide o známky skutočných zmien osobnosti odsúdeného, ktoré oprávňujú predpokladať, že aj v budúcnosti bude viesť riadny život. Preto správanie odsúdeného vo výkone trestu a plnenie povinností sú síce neopomenuteľnými, ale nie však jedinými hľadiskami, z ktorých možno usudzovať na jeho polepšenie.

Súd prvého stupňa správne poukázal na to, že odsúdený nepreukazuje polepšenie sa, pričom v hodnotení ústavu na výkon trestu sa uvádza, že odsúdený je len čiastočne kritický k spáchanej trestnej činnosti. Krajský súd k tomuto uvádza, že takýto jeho postoj nemôže byť prejavom polepšenia, keď si odsúdený svoje negatívne konanie a jeho dôsledky ani po vykonaní väčšej časti uložených trestov odňatia slobody neuvedomuje (nepripúšťa). Pritom platí, že ak súd nezistí „polepšenie sa“ odsúdeného, tak nemôže ani dospieť k záveru, že by po podmienéčnom prepustení viedol riadny život.

Krajský súd len pripomína, že zmyslom podmienéčného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody nie je v tom, aby za dobré správanie, prípadne za dobrú prácu vo výkone trestu, bol páchatel' automaticky prepustený po odpykaní stanovenej doby na slobodu, bez zreteľa na to, aká je prognóza jeho ďalšieho správania. Podmienéčné prepustenie je totiž na mieste len v tom prípade, ak vzhľadom ku všetkým okolnostiam, ktoré môžu mať v tomto smere význam, je odôvodnený predpoklad, že odsúdený povedie aj na slobode riadny život a že tu nie je pre spoločnosť príliš veľké riziko recidívy. Takou okolnosťou,

ktorá má pri rozhodovaní o podmiennečnom prepustení význam, je aj predchádzajúci spôsob života odsúdeného vrátane jeho trestnej minulosti. Posúdenie otázky prípadnej recidívy je svojím spôsobom vždy len predpokladom vysloveným s väčšou či menšou mierou pravdepodobnosti, pričom súd je vždy odkázaný na objektívne okolnosti, medzi ktoré je nutné považovať i doterajšie sklony odsúdeného k páchaniu trestnej činnosti.

V zhode s názorom súdu prvého stupňa aj krajský súd považuje nápravu odsúdeného T. Y. za podstatne sťaženú z pohľadu doterajšieho počtu jeho odsúdení a z povahy spáchaných trestných činov. Odsúdenému bola daná viacnásobne možnosť preukázať svoju nápravu a viesť riadny život, avšak túto možnosť nevyužil, nakoľko sa aj naďalej dopúšťal trestnej činnosti. Vzhľadom na uvedené možno charakterizovať osobu odsúdeného ako osobu so sklonom k páchaniu trestnej činnosti. Navyše je potrebné uviesť, že trest odňatia slobody vo výmere 24 mesiacov bol odsúdenému najprv podmiennečne odložený na skúšobnú dobu, čo sa u neho minulo prevýchovným účinkom. Preto pôsobenie na prevýchovu odsúdeného len plynutím skúšobnej doby sa javí ako nedostatočné.

Odsúdený bol doposiaľ až 13-krát súdne trestaný pre úmyselné trestné činy rôznorodej povahy, až 7-krát pre trestný čin krádeže. V minulosti vykonal rôzne druhy trestov, pričom vo výkone trestu odňatia slobody je po druhýkrát. Ani výkon prvého trestu odňatia slobody, ktorý vykonal dňa 16.09.2016 a ktorý mu bol uložený pre prečin krádeže podľa § 212 ods. 2 písm. e) Tr. zák., nemal na neho pozitívny účinok, pretože ho trvalo neodradil od ďalšieho páchania trestnej činnosti. Po jeho vykonaní sa totiž opätovne dopustil toho istého prečinu krádeže podľa § 212 ods. 2 písm. e) Tr. zák., pre ktorý bol odsúdený rozsudkom Okresného súdu Zvolen sp. zn. 3T/101/2018 zo dňa 22.05.2019. V prípade odsúdeného tak ide aj o tzv. špeciálneho recidivistu.

Predchádzajúci spôsob života odsúdeného tak nedáva ani pre krajský súd dostatočnú záruku, že jeho protiprávne konanie sa už nebude opakovať. Takýto záver nemohol zmeniť ani prísľub odsúdeného v rámci konečného návrhu na súde prvého stupňa, že sa už nebude dopúšťať trestných činov. V neprospech odsúdeného napokon svedčí aj ústavom konštatované vysoké riziko jeho sociálneho zlyhania a nepriaznivá resocializačná prognóza na základe viacerých negatívnych faktorov, akými sú dlhodobá nezamestnanosť, dlhy, nízke vzdelanie, disharmonické rodinné prostredie a ústavná výchova.

Účelom trestu je aj ochrana spoločnosti pred páchatelom trestnej činnosti a trest má odrádzať aj ostatných členov spoločnosti od páchania trestných činov.

Je preto v záujme dovŕšenia nápravy odsúdeného a splnenia účelu uložených trestov odňatia slobody, aby uložené tresty odňatia slobody ďalej vykonával tak, ako to navrhol aj riaditeľ ústavu na výkon trestu.

Z takto rozvedených dôvodov preto rozhodol krajský súd tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu zákon nepripúšťa žiadny ďalší riadny opravný prostriedok.